EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2024.11.26.
COM(2024) 713 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Észtország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Észtország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikkére,

tekintettel az (EU) 2024/1263 rendeletre és különösen annak 17. cikkére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

mivel:

ÁLTALÁNOS MEGFONTOLÁSOK

(1) Az uniós gazdasági kormányzás megreformált kerete 2024. április 30-án hatályba lépett. A gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendelet[1], a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásáról szóló, módosított 1467/97/EK rendelet[2] és a tagállamok költségvetési keretrendszeréről szóló, módosított 2011/85/EU tanácsi irányelv[3] együttesen a megreformált uniós gazdasági kormányzási keret központi elemei. A keret reformok és beruházások révén törekszik biztosítani az államadósság fenntarthatóságát, valamint a fenntartható és inkluzív növekedést. Előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, és a középtávra helyezi a hangsúlyt, amihez a szabályok hatékonyabb és következetesebb érvényesítése társul.

(2) Az új gazdasági kormányzási keret középpontjában a tagállamok által a Tanácsnak és a Bizottságnak benyújtott nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek állnak. E terveknek két célkitűzést kell megvalósítaniuk: i. biztosítaniuk kell, hogy az államadósság a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályán álljon, vagy prudens szinten maradjon, a költségvetési hiány pedig középtávon a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá csökkenjen és e szint alatt maradjon, valamint ii. biztosítaniuk kell az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra reagáló, illetve az EU közös prioritásainak kezelését célzó reformok és beruházások megvalósítását. E célból minden tervnek tartalmaznia kell a nettó kiadási[4] pályára

---

1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

2 A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

3 A Tanács (EU) 2024/1265 irányelve (2024. április 29.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1265, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

4 Nettó kiadások alatt az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkében meghatározottak szerint i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli

vonatkozó középtávú kötelezettségvállalást, amely tényleges költségvetési korlátot állapít meg a terv négy- vagy ötéves időtartamára (a tagállam rendes jogalkotási ciklusától függően). Emellett a tervben ki kell fejteni, hogy a tagállam miként fogja biztosítani az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban (ideértve adott esetben a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében megfogalmazott ajánlásokat is) – azonosított fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások megvalósítását, továbbá hogy a tagállam miként fogja kezelni a közös uniós prioritásokat. A költségvetési kiigazítás négyéves időszakra szól, amely legfeljebb három évvel meghosszabbítható, ha a tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások végrehajtása mellett.

(3) A Bizottság a terv benyújtását követően értékeli, hogy az megfelel-e az (EU) 2024/1263 rendeletben foglalt követelményeknek.

(4) A Tanács a Bizottság ajánlása alapján ajánlást fogad el, amelyben meghatározza az érintett tagállam nettó kiadási pályáját, és adott esetben jóváhagyja a költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reform- és beruházási kötelezettségvállalásokat.

ÉSZTORSZÁG NEMZETI KÖZÉPTÁVÚ KÖLTSÉGVETÉSI-STRUKTURÁLIS TERVÉVEL KAPCSOLATOS MEGFONTOLÁSOK

(5) Észtország 2024. október 11-én benyújtotta nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét a Tanácsnak és a Bizottságnak. A benyújtásra azt követően került sor, hogy az Észtország által szolgáltatott indokokra tekintettel megállapodás született a Bizottsággal az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikkében meghatározott határidő meghosszabbításáról.

A terv benyújtását megelőző eljárás

(6) A Bizottság 2024. június 21-én az (EU) 2024/1263 rendelet 9. cikkének megfelelően megküldte Észtországnak a referenciapályát[5]. A Bizottság október 11-én közzétette a referenciapályát[6]. A referenciapálya kockázatalapú, és biztosítja, hogy az államadósság a költségvetési kiigazítási időszak végére – a kiigazítási időszakon túli további költségvetési intézkedések nélkül – középtávon megalapozottan csökkenő pályán legyen vagy prudens szinten maradjon, továbbá hogy az államháztartási hiány a kiigazítási időszakban a GDP 3 %-a alá csökkenjen, és középtávon e referenciaérték alatt maradjon. Középtáv alatt a kiigazítási időszak végét követő tízéves időszak

---

ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadások értendők.

5 A tagállamoknak és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak továbbított előzetes iránymutatás egyaránt tartalmazza a meghosszabbított (hétéves) és a meghosszabbítás nélküli (négyéves) kiigazítási időszakra vonatkozó referenciapályát. Tartalmazza továbbá a Bizottság középtávú államadósság-előrejelzési keretrendszerében használt főbb kezdeti feltételeket és alapul szolgáló feltételezéseket. A referenciapályát a Bizottság 2023. évi adósságfenntarthatósági figyelőjében (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) leírt módszertan alapján számították ki. A referenciapálya a Bizottság 2024. tavaszi előrejelzésén és annak 2033-ig terjedő középtávú meghosszabbításán alapul, a hosszú távú GDP-növekedés és az elöregedéssel kapcsolatos költségek pedig összhangban vannak a Bizottság és a Tanács által közösen kiadott, az idősödésről szóló 2024. évi jelentéssel (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#estonia.

értendő. Az (EU) 2024/1263 rendelet 7. és 8. cikke értelmében a referenciapálya összhangban van az államadósság-fenntarthatósági védintézkedéssel és a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel is. Az Észtországra vonatkozó

(7) referenciapálya szerint – a Bizottság feltételezései alapján, és négyéves kiigazítási időszakkal számolva – a nettó kiadások növekedése nem haladhatja meg az 1. táblázatban szereplő értékeket. Ez a kiigazítási időszak (2025–2028) során a nettó kiadások 3,1 %-os átlagos növekedésének felel meg.

1. táblázat: A Bizottság által Észtország részére 2024. június 21-én eljuttatott referenciapálya

	2025	2026	2027	2028	2025–2028 átlag
A nettó kiadások maximális növekedése (éves, %)	3,3	3,3	2,9	2,9	3,1

Forrás: a Bizottság számítása.

(8) Észtország és a Bizottság az (EU) 2024/1263 rendelet 12. cikkével összhangban 2024 szeptemberében és októberében szakértői szintű párbeszédet folytatott. A párbeszéd középpontjában az Észtország által tervezett nettó kiadási pálya (a rendelkezésre álló költségvetési mozgástérre kiterjedően) és az annak alapjául szolgáló feltételezések (különösen egy eltérő költségvetési kiindulási pont, a GDP-re vonatkozó előrejelzések, valamint a GDP-deflátor), továbbá az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra, valamint a méltányos zöld és digitális átállással, a társadalmi és gazdasági rezilienciával, az energiabiztonsággal és a védelmi képességek kiépítésével kapcsolatos közös uniós prioritásokra reagáló reformok és beruházások tervezett megvalósítása álltak.

(9) Az Észtország által benyújtott terv nem számol be a belföldi érdekelt felekkel (köztük a szociális partnerekkel) a benyújtás előtt folytatott konzultációról.

Egyéb kapcsolódó eljárások

(10) Észtország 2024. október 15-én benyújtotta 2025-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslatát. A Bizottság 2024. november 26-án véleményt[7] fogadott el erről a költségvetésiterv-javaslatról.

(11) A Tanács 2024. október 21-én az európai szemeszter keretében több országspecifikus ajánlást[8] intézett Észtországhoz.

A TERV ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS A BIZOTTSÁG ÁLTALI ÉRTÉKELÉSE

(12) Az (EU) 2024/1263 rendelet 16. cikkével összhangban a Bizottság a következőképpen értékelte a tervet:

Háttér: makrogazdasági és költségvetési helyzet és kilátások

(13) Észtországban a gazdasági tevékenység 2023-ban 3,0 %-kal zsugorodott, ami az export meredek visszaesésének és a lakossági fogyasztás visszaesésének tudható be. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint a fogyasztás és a beruházások visszaesésének és a gyenge exportteljesítménynek köszönhetően a gazdaság 2024-ben várhatóan további 1,0 %-kal esik vissza. 2025-ben a reál-GDP várhatóan 1,1 %-kal nő,

[7] A Bizottság véleménye Észtország költségvetésiterv-javaslatáról, 2024.11.26., C(2024)9052 final.

[8] A Tanács ajánlása Észtország gazdaság-, költségvetési, foglalkoztatás- és strukturális politikájáról. (Még nem tették közzé.)

mivel az észt export iránti külföldi kereslet lassan helyreáll, bár a belföldi kereslet várhatóan meglehetősen gyenge marad. 2026-ban a reál-GDP az előrejelzések szerint 2,6 %-kal nő, mivel a belföldi kereslet – különösen a lakossági fogyasztás és a beruházások – fellendülése várható. Az előrejelzés által lefedett időszakban (2024–2026-ban) Észtországban a potenciális GDP-növekedés várhatóan fokozatosan, a 2024. évi 0,1 %-ról 2026-ban 0,3 %-ra nő, főként a reál-GDP javulása miatt. A munkanélküliségi ráta 2023-ban 6,4 % volt, és a Bizottság előrejelzése szerint 2024-ben 7,5 %, 2025-ben 7,7 % és 2026-ban 7,2 % lesz. Az infláció (GDP-deflátor) az előrejelzések szerint a 2023. évi 8,1 %-ról 2024-ben 5,1 %-ra csökken, majd az előrejelzés szerint 2025-ben 4,0 %-on marad, majd 2026-ban visszaesik 3,3 %-ra.

(14) A költségvetési helyzet alakulását illetően Észtország 2023. évi államháztartási hiánya a GDP 2,8 %-ának felelt meg. Ez a mutató az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint 2024-ben a GDP 3,0 %-a lesz, majd 2025-ben és – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2026-ban is a GDP 3,0 %-án stabilizálódik. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzésében figyelembe vette Észtország 2025-re vonatkozó költségvetés-tervezetét, amelyet a kormány szeptemberben terjesztett a nemzeti parlament elé. Az államadósság 2023 végén a GDP 20,2 %-át tette ki. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint az adósságráta 2024 végére várhatóan a GDP 23,2 %-ára emelkedik. A mutató értéke az előrejelzés szerint 2025 végére a GDP 24,2 %-ára nő, majd 2026 végére a GDP 25,5 %-ának megfelelő mértékű lesz. Költségvetési előrejelzéseiben a Bizottság a középtávú tervekben szereplő kötelezettségvállalások közül csak azokat veszi figyelembe, amelyeket hitelt érdemlően bejelentett és kellő részletességgel meghatározott konkrét szakpolitikai intézkedések támasztanak alá.

A tervben szereplő nettó kiadási pálya és főbb makrogazdasági feltételezések

(15) Észtország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terve a 2025–2028-as időszakra vonatkozik, és négy évre szóló költségvetési kiigazítást irányoz elő.

(16) A terv tartalmazza az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkében előírt információkat, kivéve a belföldi érdekelt felekkel a benyújtást megelőzően folytatott konzultációra vonatkozó információkat (amelyet az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikke g) pontjának vi. alpontja ír elő).

(17) Észtország a tervben kötelezettséget vállal a 2. táblázatban feltüntetett nettó kiadási pálya végrehajtására, ami 2025-től 2028-ig a nettó kiadások évi 4,7 %-os átlagos növekedését jelenti. A Bizottság által 2024. június 21-én megküldött referenciapályához képest a terv a kiigazítási időszakban (2025–2028) a nettó kiadások magasabb átlagos növekedését irányozza elő. A nettó kiadásoknak a tervben szereplő növekedési pályája kihasználja azt a tényt, hogy Észtországnak némi mozgástere van a költségvetési konszolidáció terén, ami nem tükröződött a Bizottság által Észtországnak 2024. június 21-én továbbított előzetes iránymutatásban. A költségvetési mozgástér az észtországi alacsony adósságszintből, valamint az elsődleges hiány változatlan politika feltételezése melletti várható csökkenéséből ered. Növeli a nettó kiadások maximális növekedési rátáját, ami biztosítaná, hogy az államadósság középtávon prudens szinten maradjon, és az államháztartási hiány középtávon a referenciaérték alatt maradjon, amint azt a 3. táblázat mutatja. A terv azzal számol, hogy a potenciális GDP-növekedés 2025-ben 1 %-ra nő (a 2024. évi 0,7 %-ról), majd 2027-ben és 2028-ban 0,5 %-ra csökken. Emellett a terv arra számít, hogy a GDP-deflátor növekedési rátája 2025-ben 4,0 %-ra nő (a 2024. évi 3,7 %-ról), majd 2028-ban fokozatosan 2,8 %-ra csökken.

2. táblázat: Az Észtország tervében szereplő nettó kiadási pálya és főbb feltételezések

	2024	2025	2026	2027	2028	Átlag a terv érvényességi időszakában (2025–2028)
A nettó kiadások növekedése (éves, %)	1,9	7,1	5,1	3,6	3,2	4,7
A nettó kiadások növekedése (kumulálva, a 2023-as bázisévtől, %)	1,9	9,2	14,8	18,9	22,6	n.a.
Potenciális GDP-növekedés (%)	0,7	1,0	0,9	0,5	0,5	0,7
Infláció (GDP-deflátor növekedése) (%)	3,7	4,0	3,6	3,2	2,8	3,4

Forrás: Észtország középtávú költségvetési-strukturális terve és a Bizottság számításai.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államadósságra gyakorolt hatásai

(18) Ha a tervben vállalt nettó kiadási pálya és az alapul szolgáló feltételezések megvalósulnak, az államadósság a terv szerint a 2024. évi 23,7 %-ról a kiigazítási időszak végére (2028) fokozatosan növekedne, a GDP 28,6 %-ára, amint az a következő táblázatban is szerepel. A kiigazítás után középtávon (azaz 2038-ig) az adósságráta az előrejelzések szerint tovább növekszik a tervnek megfelelően, bár lassabb ütemben, 2038-ra elérve a 32,6 %-ot.

3. táblázat: Az államadósság és az államháztartási egyenleg alakulása Észtország tervében

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Államadósság (a GDP %-ában)	20,0	23,7	25,2	26,4	27,6	28,6	32,6
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	–2,4	–2,7	–3,0	–2,7	–2,3	–2,1	–1,5

Forrás: Észtország középtávú költségvetési-strukturális terve.

A terv értelmében tehát az államadósság középtávon a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt maradna. Ez a terv feltételezései alapján megalapozott, mivel a Bizottság adósságfenntarthatósági elemzése keretében elvégzett valamennyi determinisztikus stressziteszt szerint az adósság 2038-ra a GDP 60 %-a alatt marad. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében és 16. cikkének (2) bekezdésében az államadósságra vonatkozóan előírt kritériumnak.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államháztartási egyenlegre gyakorolt hatásai

(19) A tervben foglalt nettó kiadási pálya és feltételezések alapján az államháztartási hiány a 2025-re elérné a GDP 3 %-át, majd fokozatosan 2,1 %-ra csökken 2028-ra. A terv értelmében tehát az államháztartási egyenleg a kiigazítási időszak végén (2028) nem lépné túl a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. Emellett a kiigazítási időszakot követő tíz évben (azaz 2038-ig) a költségvetési hiány nem lépné túl a GDP 3 %-át. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének b) pontjában és 16. cikkének (2) bekezdésében a költségvetési hiányra vonatkozóan előírt kritériumnak.

A terv összhangja a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel

(20) Ha a tervben foglalt feltételezések és kötelezettségvállalások megvalósulnak, a strukturális hiány a kiigazítási időszakban mindvégig a GDP 1,5 %-a alatt maradna. Ezért a terv szakpolitikai kötelezettségvállalásai és makrogazdasági feltételezései alapján az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében említett közös rezilienciacélú mozgásteret továbbra is tiszteletben kell tartani, ezért nincs szükség a strukturális elsődleges egyenlegnek az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében említett további javítására.

A terv összhangja az adósságfenntarthatósági védintézkedéssel

(21) A terv értelmében az államadósság a kiigazítási időszakban mindvégig a GDP 60 %-a alatt marad. Az államadósság-fenntarthatósági védintézkedés tehát nem alkalmazandó.

A tervben foglalt makrogazdasági feltételezések

(22) A terv alapját képező feltételezések eltérnek a Bizottság által június 21-én Észtországnak továbbított feltételezésektől. A terv eltérő feltételezéseket alkalmaz a kezdeti költségvetési helyzet (beleértve az adósságot, az elsődleges kiadások növekedését és a 2024-es strukturális elsődleges egyenleget), a reál-GDP növekedése és a GDP-deflátor növekedése tekintetében. A feltételezések ezen eltéréseit körültekintően meg kell vizsgálni, különös tekintettel arra, hogy a nettó kiadások átlagos növekedése a terv szerint magasabb, mint a referenciapálya szerint.

A nettó kiadások átlagos növekedését leginkább befolyásoló feltételezési eltérések listája alább található, a különállóan kezelt egyes eltérések értékelésével együtt.

- A terv a Bizottság által feltételezettnél kedvezőbb kezdeti költségvetési helyzetet feltételez. 2023-ra és 2024-re vonatkozóan a terv az államadósságra, az elsődleges kiadások növekedésére és a strukturális elsődleges egyenlegre vonatkozó aktualizált eredményadatokat és nemzeti előrejelzéseket tükrözi. Ez hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest a tervben magasabb a nettó kiadások átlagos növekedése a kiigazítási időszak során. A terv bizottsági értékelésekor rendelkezésre álló adatok alapján a Bizottság az aktualizált elsődleges strukturális egyenleg és a kibocsátási résre vonatkozó számítások fényében reálisnak tartja a kiindulási pontot. Következésképpen ez a feltételezés kellően megalapozottnak tekinthető.
- A terv a 2021–2028-as időszakra vonatkozóan a Bizottság feltételezéseitől eltérő reál-GDP növekedési pályát feltételez. Ez hozzájárul ahhoz, hogy a nettó kiadások átlagos növekedési pályája a kiigazítási időszak során a terv szerint némileg eltér. A legfrissebb nemzeti előrejelzések alapján a Bizottság feltételezéséhez képest a növekedés 2025-ben várhatóan erősebb lesz, 2026-tól azonban gyengébb lesz.

Összességében a GDP-növekedés átlagosan továbbra is hasonló a Bizottság feltételezéséhez, ezért a terv ezen feltételezése kellően indokoltnak tekinthető.

- A terv a GDP-deflátor olyan növekedését feltételezi, amely 2024-ben és 2025-ben átlagosan 0,8 százalékponttal magasabb a Bizottság feltételezéseihez képest. Ez hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest a tervben magasabb a nettó kiadások átlagos növekedése a kiigazítási időszak során. A GDP-deflátor magasabb növekedése frissebb nemzeti előrejelzéseken alapul, és összhangban van a Bizottság 2024. őszi előrejelzésével. Következésképpen ez a feltételezés kellően megalapozottnak tekinthető.

  Összességében a feltételezések közötti eltérések együttesen és a költségvetési mozgástérhez hozzáadva a nettó kiadások átlagos, a referenciapályánál magasabb növekedését eredményezi a tervben. A Bizottság a nettó kiadási pályának való megfelelés jövőbeli értékelése során figyelembe fogja venni a terv feltételezéseinek fenti értékelését.

A terv szerinti költségvetési stratégia

(23) A tervben foglalt indikatív költségvetési stratégia szerint a nettó kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalásokat a kiadások visszafogása és a bevételt növelő diszkrecionális intézkedések révén fogják végrehajtani. A tervben felsorolt különböző bevételi intézkedések magukban foglalják a jövedelemadóról szóló törvény módosítását és a jövedékiadó-mértékek emelését, a gépjárműadó bevezetését, valamint a határozott idejű biztosítéki pótdíj bevezetését (amelyet 2025 közepétől a héa emelése, valamint a természetes személyek összes jövedelme és a társasági nyereség adóztatásának 2026-tól történő emelése révén szednek be). Ami a kiadási oldalt illeti, Észtország a 2023–2027-es időszakra vonatkozó költségvetés felülvizsgálatát tervezi annak érdekében, hogy az állami célok alapján növelje az állami költségvetési források felhasználásának hatékonyságát, valamint a vonatkozó szolgáltatások és tevékenységek optimális költségeken történő nyújtását. Ugyanakkor Észtország növelni kívánja a védelmi kiadásokat és a védelmi beruházásokat is. Az előirányzott szakpolitikai intézkedések részleteit meg kell erősíteni vagy ki kell igazítani, majd számszerűsíteni kell az éves költségvetésekben. Ugyanakkor a tervben foglalt indikatív költségvetési stratégia végrehajtásával kapcsolatban fennállnak kockázatok, amelyek a részben a bevételt növelő diszkrecionális intézkedéseken alapuló költségvetési kiigazításból erednek. Tekintettel a növekedés előrejelzések szerinti lassú élénkülésére, fennáll annak a kockázata, hogy az adóbevételek beszedése alacsonyabb lesz a tervben feltételezettnél. Ezen túlmenően a 2025-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslat meghatározza azokat a szakpolitikai intézkedéseket, amelyek révén a nettó kiadásokra vonatkozó 2025. évi kötelezettségvállalás teljesíthető.

A tervben szereplő azon reform- és beruházási törekvések, amelyek az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra reagálnak és az Unió közös prioritásait kezelik

(24) A terv ismerteti az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban – azonosított fő kihívások kezelésére, valamint az EU közös prioritásainak érvényesítésére irányuló reformokkal és beruházásokkal kapcsolatos szakpolitikai szándékokat. A terv tizenegy reformot és beruházást tartalmaz, amelyek közül hathoz a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, négyhez pedig a kohéziós politikai alapok biztosítanak pénzügyi támogatást.

(25) Ami a méltányos zöld és digitális átállás közös prioritását, többek között az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott éghajlat-politikai célkitűzéseket illeti, a terv az észt helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések végrehajtása mellett számos reformot tartalmaz. Először is, a terv magában foglalja a Renewable Electricity 100 (Megújuló Energia 100) elnevezésű reformot, amely 2030-ig a megújuló villamos energia használatára való átállást irányozza elő. Másodszor, a terv magában foglalja az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens gazdaságról szóló jogszabály elfogadását. Az elfogadandó jogszabály lefekteti az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens gazdaság alapjait azáltal, hogy célértékeket határoz meg az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozóan, ösztönzi a tiszta technológiák elterjedését és az erőforrások nagyobb mértékű hasznosítását. E két intézkedés célja a 2024. évi országspecifikus ajánlás (valamint a 2023., 2022. és 2020. évi korábbi országspecifikus ajánlások) teljesítése, amely felkéri Észtországot, hogy tegyen lépéseket az olajpala energiaszerkezeten belüli részarányának csökkentése és az erőforrás-termelékenység bioalapú innováció révén történő növelése érdekében.

(26) Ami a társadalmi és gazdasági reziliencia közös prioritását, többek között a szociális jogok európai pillérét illeti, az észt helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések végrehajtása mellett a terv több reformot is tartalmaz. Először is, a terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek javítják a speciális ápolás-gondozás minőségét és elérhetőségét azáltal, hogy átszervezik az ügynökségeket és a szolgáltatási helyszíneket a mentális zavarokkal küzdők modern életkörülményeinek biztosítása érdekében. Másodszor, a rehabilitációs rendszert átszervezik annak biztosítása érdekében, hogy a rehabilitációra szorulók saját szükségleteiknek megfelelően részesüljenek szolgáltatásokban, hogy a szolgáltatások könnyen hozzáférhetők és támogathatók legyenek, valamint hogy a szolgáltatásokat integrált módon, multidiszciplináris együttműködés keretében nyújtsák. Harmadszor, az egészségügyi rendszer különböző fejlesztéseit dolgozzák ki és hajtják végre. Negyedszer, a terv a tartós ápolás-gondozás további reformját is magában foglalja. A hét minden napján, napi 24 órában nyújtott ápolási szolgáltatás megszervezése és finanszírozása 2025-től átkerül az Egészségbiztosítási Alapba. Ötödször, a terv magában foglalja a munkanélküli ellátások és a munkanélküliségi biztosítás reformját, és a munkanélküliségi biztosítás új munkavégzési formákra való kiterjesztésének megvitatása is folyamatban van. Ezen öt intézkedés célja a 2024. évi országspecifikus ajánlás (és implicit módon a 2023., 2022. és 2020. évi országspecifikus ajánlások) teljesítése, amely felkéri Észtországot, hogy tegyen lépéseket a szociális védelem megerősítése érdekében, többek között az időskori szegénység kezelése és a munkanélküli ellátások lefedettségének kiterjesztése révén, különös tekintettel azokra, akik rövid ideig dolgoznak és nem szokványos munkavégzési formákban dolgoznak. Emellett ezen intézkedések célja a 2024. évi országspecifikus ajánlás (és implicit módon a 2023., 2022. és 2020. évi korábbi országspecifikus ajánlások) teljesítése, amely felkéri Észtországot, hogy javítsa az egészségügyi ellátáshoz és a tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférést és azok finanszírozását. A terv szakképzési reformot is magában foglal. Ez az intézkedés a 2024. évi országspecifikus ajánlást érinti (és implicit módon a korábbi 2019. évi országspecifikus ajánlás egy alrészét), amely felkéri Észtországot, hogy átképzés és továbbképzés, valamint a tehetségek vonzása és megtartása révén javítsa a készségkínálatot. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt kötelezettségvállalásokon túlmenően azonban a terv nem tartalmaz olyan intézkedéseket, amelyek a 2019. évi országspecifikus ajánlás azon alrészének teljesítésére irányulnak, amely szerint intézkedéseket kell hozni a nemek közötti bérszakadék csökkentésére, többek között a bérek átláthatóságának javítása révén.

(27) Ami az energiabiztonság közös prioritását illeti, a terv magában foglalja a Renewable Electricity 100 (Megújuló Energia 100) elnevezésű reformot, amely az észt helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések végrehajtása mellett szorgalmazza a megújuló villamos energia használatára 2030-ig történő átállást is. Ezen intézkedés célja a 2024. évi országspecifikus ajánlás (valamint a 2023., 2022. és 2020. évi korábbi országspecifikus ajánlások) teljesítése, amely felkéri Észtországot, hogy tegyen lépéseket az olajpala energiaszerkezeten belüli részarányának csökkentése és az erőforrás-termelékenység bioalapú innováció révén történő növelése érdekében.

(28) Ami a védelmi képességek közös prioritását illeti, a tervben szerepel az adóreformok listája a „biztosítéki pótdíj” gyűjtőfogalom alatt. Bár az új vagy módosított adókból származó adóbevételek helyettesíthetők, a kormány által alkalmazott indokolás arra utal, hogy a védelmi képességek növelését célzó intézkedésről van szó. A fent említett „biztosítéki pótdíjon” túl azonban a terv nem tartalmaz kifejezetten a védelmi vonatkozású reformokról és beruházásokról szóló döntéshozatalt.

(29) Ami az EU közös prioritásain túlmutató egyéb szakpolitikai intézkedéseket illeti, a terv a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt kötelezettségvállalásokon túl nem tartalmaz a 2020. évi országspecifikus ajánlás (és a 2019. évi országspecifikus ajánlás alrésze) teljesítésére irányuló intézkedéseket, amely felkéri Észtországot, hogy fokozza a pénzmosás elleni keret hatékony felügyeletének és érvényesítésének biztosítására irányuló erőfeszítéseit.

(30) A terv információval szolgál a kohéziós alapokkal és az észt helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel mutatott következetességről és adott esetben kiegészítő jellegről. A terv megemlíti, hogy a speciális ápolás-gondozás minőségének és hozzáférhetőségének javítása, a rehabilitációs rendszer átszervezése és a tartós ápolás-gondozás reformja mind hozzájárul a kohéziós politika partnerségi megállapodásának P04 (Szociális Észtország) célkitűzéséhez és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 6. összetevőjéhez (egészségügy és szociális védelem). A munkanélküli ellátás és a munkanélküliségi biztosítás reformja, valamint a munkanélküliségi biztosítás új munkavégzési formákra való kiterjesztése szintén hozzájárul a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 6. összetevőjéhez (egészségügy és szociális védelem). A Megújuló Villamos Energia 100 reform hozzájárul a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 4. (energia és energiahatékonyság) és 8. (REPowerEU) összetevőjéhez.

(31) A terv áttekintést nyújt Észtország közös uniós prioritásokkal kapcsolatos közberuházási igényeiről. A méltányos zöld és digitális átállás közös prioritását illetően a terv megállapítja, hogy az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens gazdaságról szóló jogszabály végrehajtásával kapcsolatban további beruházásokra van szükség. A társadalmi és gazdasági reziliencia közös prioritását illetően a terv megállapítja, hogy a szociális és egészségügyi ágazat integrációjával összefüggésben további beruházásokra van szükség. A közös energiabiztonsági prioritást illetően a terv megállapítja, hogy további beruházásokra van szükség az európai villamosenergia-rendszerrel való összehangoláshoz és a megújuló energia részarányának növeléséhez. A védelmi képességek közös prioritását illetően a terv megállapítja, hogy a védelmi képességek javításával kapcsolatban további beruházásokra van szükség.

A Bizottság következtetése az értékelés alapján

(32) Összességében a Bizottság úgy véli, hogy Észtország terve eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet követelményeinek.

ZÁRÓ KÖVETKEZTETÉS

(33) Helyénvaló, hogy a Tanács az (EU) 2024/1263 rendelet 17. cikkével összhangban a tervben foglalt nettó kiadási pályát javasolja az Észtországnak címzett ajánlásában,

AJÁNLJA, hogy Észtország:

(1) Biztosítsa, hogy a nettó kiadások növekedése ne haladja meg az ezen ajánlás I. mellékletében meghatározott felső határokat.

A Tanács emellett felkéri Észtországot, hogy biztosítsa az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban – azonosított fő kihívások kezelését, valamint a közös uniós prioritások érvényesítését célzó reformok és beruházások végrehajtását.

I. MELLÉKLET

A nettó kiadások maximális növekedési rátája
(éves és kumulált növekedési ráták nominális értéken)

Észtország

Év		2025	2026	2027	2028
Növekedési ráta (%)	Éves	7,1	5,1	3,6	3,2
	Kumulált (*)	9,2	14,8	18,9	22,6

(*) A kumulált növekedési ráták a 2023-as bázisév alapján kerültek kiszámításra.

Kelt Strasbourgban, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök